

ТИПОВІ НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ **спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів** **(початкова школа)**

Пояснювальна записка

Типові навчальні плани (початкова школа) спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку (далі - Типові навчальні плани), складені на виконання Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення строку навчання у загальноосвітніх навчальних закладах для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку» від 23 квітня 2003 р. № 585, з метою впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 р. № 607.

Відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей та мов навчання передбачено окремі варіанти Типових навчальних планів початкової школи для дітей сліпих та із зниженим зором (додатки 1, 2, 3), глухих дітей та із зниженим слухом (додатки 4, 5, 6, 7), з тяжкими порушеннями мовлення (додатки 8, 9), дітей із затримкою психічного розвитку (додатки 10, 11), дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (додатки 12, 13), розумово відсталих дітей (додатки 14, 15), дітей із складними вадами розвитку (додатки 16, 17).

Типові навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

Типові навчальні плани для дітей глухих та із зниженим слухом розробляються з урахуванням пріоритетів білінгвального (двомовного) навчання (інтеграція словесної мови як мови навчання з українською жестовою мовою як мовою опанування та інтеграція української жестової мови як мови навчання з словесною мовою як мовою опанування).

Навчальні плани для учнів з помірною розумовою відсталістю складаються на основі Типових навчальних планів початкової школи для розумово відсталих дітей з навчанням українською чи російською мовою (додатки 14, 15) з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку та можливостей таких учнів.

Навчання дітей з помірною розумовою відсталістю здійснюється за спеціальними навчальними програмами та (або) за індивідуальною програмою. Допускається адаптація змісту освіти до пізнавальних можливостей учнів, що виявляється в зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером і структурою.

На основі Типових навчальних планів загальноосвітні навчальні заклади складають на кожен навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової загальної освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Під час складання робочих навчальних планів для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з особливими освітніми потребами дозволяється перерозподіляти між освітніми галузями до 15 відсотків навчального часу, визначеного інваріантною частиною Типових навчальних планів.

В основу систематизації матеріалів нової редакції Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами покладено освітні галузі «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Технології», «Основи здоров'я і фізична культура».

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у Типових навчальних планах реалізується через навчальні предмети «Українська мова (мова і читання)», «Російська, інша мова національної меншини (мова і читання)», «Іноземна мова».

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні навчальні предмети, відповідно, – «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується навчальним предметом «Я у світі».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується навчальними предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура». Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється в рамках курсу «Основи здоров'я» та інтегрується частково у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових типових навчальних планів.

Освітня галузь «Технології» реалізується через предмети «Трудове навчання» та «Сходинки до інформатики».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво» або інтегрованим курсом «Мистецтво». Загальноосвітній навчальний заклад може обирати окремі курси музичного та образотворчого мистецтва або інтегрований курс «Мистецтво».

За наявності відповідного методичного забезпечення та належної підготовки педагогічних працівників за рахунок годин варіативної складової можуть вивчатися додаткові курси за вибором, зокрема: «Сходинки до інформатики», «Предметно-практичне навчання», «Абетка театрального мистецтва», «Цікава економіка» та ін. Разом з тим години варіативної складової можуть бути використані на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у підготовчому-1 класах - 35 хвилин, 2-4 класах - 40 хвилин, визначених Державними санітарними нормами та правилами «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 114, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942.

Типові навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем та протягом 5 років навчання.

Інваріантна складова Типових навчальних планів для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів обов'язково включає години корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, а саме:

- розвиток зорового або слухового сприймання, мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами, формування в них навичок просторового, соціально-побутового орієнтування тощо;
- розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім природним середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;
- формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання у загальноосвітній школі;
- створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів такої роботи.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей сліпих та зі зниженим зором

Мета: створення та забезпечення рівних можливостей для отримання доступної, якісної та ефективної початкової освіти, повноцінного психофізичного та особистісного розвитку, соціалізації та інтеграції дітей сліпих та зі зниженим зором через розвиток порушених фізичних та психічних функцій засобами корекційно-компенсаторного впливу.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Розвиток та виправлення функцій зору, подолання вторинних порушень пізнавальної, орієнтувальної діяльності, мовлення, фізичного розвитку.

2. Компенсація і корекція порушень розвитку шляхом психолого-педагогічних (мовних, ігрових, музичних та ін.), лікувальних (медикаментозної, масажу, лікувальної фізкультури, фізіотерапії, психотерапії та ін.) методик з максимальним використанням засобів індивідуальної корекції.

3. Надання допомоги для засвоєння системи знань, умінь і навичок в обсязі, визначеному державним стандартом освіти, повноцінного розвитку особистості дитини, її пізнавальних і творчих здібностей.

4. Адаптація навчально-розвивального середовища до пізнавальних можливостей дітей сліпих та зі зниженим зором для опанування ключових життєвих компетентностей.

5. Розвиток слухового, дотикового, зорового, кінестетичного сприймання ознак та властивостей оточуючого світу.

Формування уявлень про предмети, які наповнюють оточуючий простір.

6. Орієнтування у замкненому та вільному просторі.

7. Розвиток особистісної, емоційно-вольової сфери та комунікативних навичок.

8. Накопичення необхідного досвіду самостійної життєдіяльності.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи:

розвиток залишкового зору (школи для дітей зі зниженим зором), розвиток психічних і сенсорних функцій, розвиток мовлення, орієнтування в просторі та мобільність, соціально-побутове орієнтування, лікувальна фізкультура, ритміка.

Корекційно-розвиткові заняття з дітьми глухими та зі зниженим слухом

Мета: формування в учнів способів орієнтування, комунікативної діяльності, засвоєння навчального матеріалу, всебічний розвиток особистості, створення передумов для соціальної адаптації та інтеграції дітей.

Основними завданнями корекційно-розвиткової роботи є:

1. Розвиток особистості (когнітивної, емоційно-вольової, ціннісно-мотиваційної і поведінкової сфер) та формування комунікативних навичок за допомогою словесної та жестової мов.

2. Подолання вторинних порушень пізнавальної діяльності.

3. Удосконалення навичок спілкування на слухозоровій основі (використання збережених аналізаторів та розвиток слухового сприймання), сприймання та продукування мовлення.

4. Розширення поняття про оточуюче середовище, поповнення запасу словесних та жестових одиниць.

5. Посилення слухового компоненту в умовах слухозорового та вібраційного сприймання мовлення.

6. Індивідуальна корекція порушень розвитку засобами лікувальних методик (медикаментозної, масажу, лікувальної фізкультури, фізіотерапії, психотерапії та ін.).

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток слухового сприймання та формування вимови; музично-ритмічні заняття; фонетична ритміка; психосоціальний розвиток, що забезпечується засобами словесної та жестової мов.

Індивідуальна робота з розвитку слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови проводиться щоденно на індивідуальних заняттях. Кожен учень відвідує індивідуальні заняття не менше 3-х разів на тиждень. Індивідуальне заняття з кожним учнем повинно тривати не менше 20 хвилин.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з тяжкими порушеннями мовлення

Мета: компенсація порушень мовленнєвого розвитку та створення умов для формування навичок вільної комунікації, що сприятиме включенню дітей з тяжкими порушеннями мовлення до суспільного життя.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Визначення порушень мовленнєвого розвитку та механізмів їх виникнення.
2. Подолання виявлених порушень з урахуванням механізмів їх виникнення та з опорою на найбільш збережені компоненти мовленнєвої та пізнавальної діяльності.
3. Попередження появи вторинних порушень мовленнєвого (дисграфії, дизорфографії та дислексії) та пізнавального розвитку.
4. Формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки.
5. Нормалізація м'язового тону організму дитини через інтеграцію мовленнєвої, пізнавальної, рухової.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток мовлення, розвиток зв'язного мовлення, логоритміка, лікувальна фізкультура.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей із затримкою психічного розвитку

Мета: формування пізнавальної діяльності, основних видів діяльності, емоційно-вольової сфери, позитивних характеристик особистості, мовлення, психомоторного розвитку школярів із затримкою психічного розвитку.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Цілеспрямоване формування пізнавальної діяльності: розвиток сенсорно-перцептивної діяльності і формування еталонних уявлень; розвиток мнемічної діяльності різної модальності; формування мислиннєвої діяльності у взаємозв'язку з мовленнєвим розвитком; розвиток розумових здібностей шляхом опанування дій заміщення і наочного моделювання в різних видах діяльності (навчальна, предметно-практична); розвиток творчих здібностей.
2. Формування навчальної та предметно-практичної діяльності (мотиваційного, орієнтовно-операційного і регуляційного компонентів): цілеспрямоване формування навчальної діяльності: вміння програмувати, контролювати, регулювати й оцінювати результати виконання завдань; всебічний розвиток предметно-практичної діяльності.
3. Корекційний розвиток емоційно-вольової сфери: формування здатності до вольових зусиль, довільної регуляції поведінки; подолання вже сформованих негативних якостей особистості; попередження й усунення афективних, негативних відхилень у поведінці.
4. Розвиток мовлення. Розвиток усного мовлення шляхом: корекції порушень звуковимови, одночасно з формуванням фонематичних процесів; розвиток лексики й граматичного ладу мовлення; розширення обсягу словника, уявлень про довкілля у процесі мовленнєвої й пізнавальної діяльності; формування управління й узгодження слів у реченні, зв'язного мовлення; ініціацію контакту, взаємодію та підтримування спілкування зі

значущими дорослими та однолітками. Формування писемного мовлення у процесі: розвитку фонематичного, складового аналізу й синтезу; становлення синтетичних прийомів поскладового читання; формування мотивації оволодіння графічним зображенням букв й розвиток смислового програмування письмового висловлювання; формування мовних операцій.

5. Розвиток психомоторики. Формування рухових вмінь та навичок; розвиток координації рухів, спритності, сили, витривалості; розвиток відчуття ритму; розвиток правильної постави, ходи, грації, рухів; розвиток загальної та дрібної моторики; розвиток моторних функцій і дихання.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток психомоторики, розвиток мовлення, розвиток емоційно-вольової сфери, формування пізнавальної, навчальної та предметно-практичної діяльності.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з порушенням опорно-рухового апарату

Мета: створення та забезпечення психофізичного та особистісного розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, корекції наявних порушень психофізичного розвитку та забезпечення умов для розвитку усіх психічних процесів, що сприятиме максимальній соціалізації таких дітей.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Визначення наявних порушень психофізичного розвитку дитини із порушеннями опорно-рухового апарату.
2. Подолання порушень з урахуванням механізмів їх виникнення та з опорою на найбільш збережені функціональні системи розвитку.
3. Попередження появи та корекція вторинних порушень психофізичного розвитку.
4. Формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки.
5. Нормалізація м'язового тону організму дитини через інтеграцію мовленнєвої, пізнавальної, рухової діяльності.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: корекція порушень психофізичного розвитку, корекція мовлення, ЛФК.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з розумовою відсталістю

Мета: психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень дітей з розумовою відсталістю.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Формування особистісних якостей дитини, розвиток і корекція всіх психічних процесів, сприяння психологічної адаптації та соціальної реабілітації дітей.
2. Розвиток та подолання порушень мовлення (усного та писемного), дихання та голосу у дітей, попередження можливих вторинних розладів.
3. Корекція та компенсація загальної та дрібної моторики учнів.
4. Корекція та розвиток рухових порушень та недоліків фізичного розвитку, формування вмінь диференціювати рухи відповідно до ступеня мускульних навантажень, темпу рухів, підпорядкування рухів музиці.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток та корекція психосоціального розвитку, корекція вад мовлення, лікувальна фізична культура, ритміка.

Основним завданням корекційно-розвиткових занять для дітей з помірною розумовою відсталістю є формування у них навичок життєдіяльності в соціальному середовищі. Досягнення цієї мети забезпечується розв'язанням наступних завдань:

- соціальна адаптація дітей;
- корекція порушень розвитку;
- загальний фізичний розвиток у відповідності з їх можливостями.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток та корекція психосоціального розвитку, корекція вад мовлення, лікувальна фізична фізкультура, ритміка.

У роботі з цією категорією учнів важливо приділяти увагу формуванню у них певного обсягу знань, адекватність поведінки та вміння діяти у конкретних життєвих ситуаціях.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з розумовою відсталістю, які мають розлади аутичного спектра

Мета – психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень у дітей з розладами аутичного спектра.

Напрями корекційно-розвиткової роботи та завдання, реалізація яких в умовах мікрогрупи сприяє досягненню мети:

1. Розвиток психомоторики (гармонізувати психофізіологічний статус; збагачувати руховий репертуар; тренувати психомоторні функції та властивості (координованість, статична і динамічна рівновага, спритність, витривалість).

2. Сенсорний розвиток, сенсорна інтеграція (розвивати моторну імітацію, збагачувати чуттєвий досвід, формувати полісенсорне сприймання, коригувати сенсорну гіперчутливість, розвивати відчуття ритму, (структурування середовища і діяльності), розвивати дрібну моторику та зорово-моторну координацію).

3. Соціально-комунікативний розвиток (розвивати здатність виконувати соціальні норми та правила поведінки, підпорядковуватися інструкціям, формувати комунікативні вміння, у тому числі невербальні, стимулювати розвиток мовлення (активний та пасивний словниковий запас), формувати соціально-побутові навички).

Корекційно-розвиткові заняття для дітей із затримкою психічного розвитку, які мають розлади аутичного спектра

Мета: психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень у дітей з розладами аутичного спектра.

Напрями корекційно-розвиткової роботи та завдання, реалізація яких в умовах мікрогрупи сприяє досягненню мети:

1. Розвиток психомоторики. Вдосконалювати психомоторні функції та властивості (координованість, статична і динамічна рівновага, спритність, влучність, витривалість).

2. Соціально-комунікативний розвиток (формувати здатність до наслідування ланцюга дій, формувати здатність до підтримки та ініціювання соціальної взаємодії, формувати комунікативні уміння та навички діалогу, стимулювати розвиток зв'язного мовлення, розвивати навички соціальної поведінки і компетентності, розвивати здатність брати участь у соціально-рольових іграх).

3. Емоційно-мотиваційний розвиток (розвивати довільність психічних функцій, розвивати та гармонізувати емоційну сферу, формувати емоційну саморегуляцію, розширювати інтереси (долання стереотипів), формувати пізнавальну та навчальну мотивацію).

Для створення оптимальних умов оволодіння навчальним матеріалом з учнями, які потребують фізичного та (або) розумового розвитку, проводяться індивідуальні та групові заняття з корекції вад розвитку.

Корекційно-розвиткові заняття проводять спеціалісти навчального закладу: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчитель фізкультури (інструктор з фізкультури), вчитель ритміки.

Нормативи наповнюваності класів, виховних груп та поділу класів на групи під час вивчення окремих предметів у спеціальних загальноосвітніх навчальних закладах для дітей сліпих та зі зниженим зором встановлюються відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128. Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при наповнюваності, меншій від нормативної, за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів. У складі спеціальної школи можуть відкриватися класи для дітей із складними вадами розвитку. Наповнюваність таких класів становить не більше 6 осіб.

Структуру навчального року, графік шкільних канікул визначає загальноосвітній навчальний заклад відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти О. В. Єресько

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для сліпих дітей з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Українська мова	7	6	6	6	5	30
	Іноземна мова	-	1	1	1	2	5
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	2	2	1	1	1	7
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Сходинки до інформатики	-	-	1	1	1	3
Мистецтво	Рельєфне малювання	1	1	1	1	1	5
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	19	20	20	96
Корекційно-розвиткові заняття	Ритміка	1	1	1	1	1	5
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	2	10
	Соціально-побутове орієнтування	2	2	2	2	2	10
	Розвиток мовлення	2	2	2	2	2	10
	Корекція розвитку	2	3	4	4	4	17
	Орієнтування в просторі	2	2	2	2	2	10
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	1	2	2	2	9
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		31	32	34	35	35	167

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для дітей із зниженим зором
з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Українська мова	7	6	6	6	5	30
	Іноземна мова	-	1	1	1	2	5
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	2	2	1	1	1	7
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Сходинки до інформатики	-	-	1	1	1	3
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	19	20	20	96
Корекційно-розвиткові заняття	Ритміка	1	1	1	1	1	5
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	2	10
	Соціально-побутове орієнтування	3	3	3	3	3	15
	Розвиток мовлення	3	3	3	3	3	15
	Корекція розвитку	2	3	4	4	4	17
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	1	2	2	2	9
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		31	32	34	35	35	167

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для дітей із зниженим зором
з навчанням російською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Мова навчання	7	5	5	4	3	24
	Українська мова	-	1	1	2	2	6
	Іноземна мова	-	1	1	1	2	5
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	2	2	1	1	1	7
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Сходінки до інформатики	-	-	1	1	1	3
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	19	20	20	96
Корекційно-розвиткові заняття	Ритміка	1	1	1	1	1	5
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	2	10
	Соціально-побутове орієнтування	3	3	3	3	3	15
	Розвиток мовлення	3	3	3	3	3	15
	Корекція розвитку	2	3	4	4	4	17
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	1	2	2	2	9
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		31	32	34	35	35	167

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для глухих дітей з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Українська мова	6	6	6	6	6	30
	Українська жестова мова	2	2	2	2	2	10
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	1	1	1	1	1	5
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології	Предметно-практичне навчання	2	2	2	2	2	10
	Сходинки до інформатики	-	-	1	1	1	3
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	20	21	21	99
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови	13	14	14	14	14	69
	Ритміка	1	1	1	1	1	5
	Лікувальна фізкультура	1	1	1	1	1	5
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		1	1	1	1	1	5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		34	36	37	38	38	183

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для дітей із зниженим слухом з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Українська мова	7	7	7	7	7	35
	Українська жестова мова*	1	1	1	1	1	5
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	2	2	1	1	1	7
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології*	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Сходинки до інформатики	-	-	1	1	1	3
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	19	20	20	96
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	14	14	14	14	14	70
	Ритміка	1	2	2	2	2	9
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	2	10
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	1	2	2	2	9
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		37	38	39	40	40	194

*Предметно-практичне навчання, українську жестову мову (+ 1 година) рекомендується проводити за рахунок додаткових годин

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для дітей із зниженим слухом з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Українська мова	7	7	7	7	7	35
	Українська жестова мова*	1	1	1	1	1	5
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	2	2	1	1	1	7
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології*	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Сходинки до інформатики	-	-	1	1	1	3
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	19	20	20	96
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	14	14	14	14	14	70
	Ритміка	1	2	2	2	2	9
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	2	10
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	1	2	2	2	9
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		37	38	39	40	40	194

*Предметно-практичне навчання, українську жестову мову (+ 1 година) рекомендується проводити за рахунок додаткових годин

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для дітей із зниженим слухом
з навчанням російською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Мова навчання	7	6	6	5	5	29
	Українська мова	-	1	1	2	2	6
	Українська жестова мова*	1	1	1	1	1	5
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	2	2	1	1	1	7
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології*	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Сходінки до інформатики	-	-	1	1	1	3
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	19	20	20	96
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток зорового сприймання та формування вимови	14	14	14	14	14	70
	Ритміка	1	2	2	2	2	9
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	2	10
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	1	2	2	2	9
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		37	38	39	40	40	194

*Предметно-практичне навчання, українську жестову мову (+ 1 година) рекомендується проводити за рахунок додаткових годин

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення
з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Українська мова	7	6	6	5	5	29
	Іноземна мова	-	1	1	2	2	6
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	2	2	1	1	1	7
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Сходинки до інформатики	-	-	1	1	1	3
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	5
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	19	20	20	96
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція мовлення	5	5	5	5	5	25
	Корекція розвитку	2	3	3	3	3	14
	Логоритміка	1	2	2	2	2	9
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	2	10
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	1	2	2	2	9
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		30	32	33	34	34	163

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення)
з навчанням російською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Мова навчання	6	5	5	3	3	22
	Українська мова	1	1	1	2	2	7
	Іноземна мова	-	1	1	2	2	6
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	2	2	2	2	2	10
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Сходинки до інформатики	-	-	1	1	1	3
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	5
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	19	20	20	96
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція мовлення	5	5	5	5	5	25
	Корекція розвитку	2	3	3	3	3	14
	Логоритміка	1	2	2	2	2	9
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	2	10
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	1	2	2	2	9
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		30	32	33	34	34	163

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для дітей із затримкою психічного розвитку
з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Українська мова	7	6	5	5	5	28
	Іноземна мова	-	1	1	1	1	4
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	2	2	2	2	2	10
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Сходінки до інформатики	-	-	1	1	1	3
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	5
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	19	20	20	96
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	3	3	3	3	3	15
	Ритміка	2	2	2	2	2	10
	Розвиток мовлення	5	5	5	5	5	25
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	1	2	2	2	9
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		30	30	31	32	32	155

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для дітей із затримкою психічного розвитку
з навчанням російською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Мова навчання	6	5	4	3	3	21
	Українська мова	1	1	1	2	2	7
	Іноземна мова	-	1	1	1	1	4
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	2	2	2	2	2	10
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Сходинки до інформатики	-	-	1	1	1	3
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	5
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	19	20	20	96
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	3	3	3	3	3	15
	Ритміка	2	2	2	2	2	10
	Розвиток мовлення	5	5	5	5	5	25
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	1	2	2	2	9
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		28	28	29	30	30	145

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату
з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Українська мова	8	7	6	6	6	33
	Іноземна мова	-	1	1	1	1	4
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	1	1	1	1	1	5
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Сходінки до інформатики	-	-	1	1	1	3
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	5
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	19	20	20	96
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	5	5	5	5	5	25
	Лікувальна фізкультура	4	4	4	4	4	20
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	1	2	2	2	9
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		29	29	30	31	31	150

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату
з навчанням російською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Мова навчання	7	6	5	4	4	26
	Українська мова	1	1	1	2	2	7
	Іноземна мова	-	1	1	1	1	4
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	1	1	1	1	1	5
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Сходинки до інформатики	-	-	1	1	1	3
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	5
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	19	20	20	96
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	5	5	5	5	5	25
	Лікувальна фізкультура	4	4	4	4	4	20
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	1	2	2	2	9
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		29	29	30	31	31	150

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для розумово відсталих дітей
з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Українська мова	7	7	7	7	7	35
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	1	1	1	1	1	5
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	2	2	2	2	2	10
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології*	Трудове навчання	2	2	2	2	2	10
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	5
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		19	19	19	20	20	97
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток мовлення	5	4	4	4	4	21
	Ритміка	1	1	1	1	1	5
	Лікувальна фізкультура	1	1	1	1	1	5
	Соціально-побутове орієнтування	1	2	2	2	2	9
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		1	1	2	2	2	8
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		28	28	29	30	30	145

*Сходінки до інформатики рекомендується проводити за рахунок додаткових годин

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для розумово відсталих дітей
з навчанням російською мовою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		підг.	1	2	3	4	разом
Мова і література	Мова навчання	6	6	5	5	5	27
	Українська мова	1	1	2	2	2	8
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	1	1	1	1	1	5
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	2	2	2	2	2	10
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології*	Трудове навчання	2	2	2	2	2	10
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	5
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		19	19	19	20	20	97
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток мовлення	5	4	4	4	4	21
	Ритміка	1	1	1	1	1	5
	Лікувальна фізкультура	1	1	1	1	1	5
	Соціально-побутове орієнтування	1	2	2	2	2	9
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		1	1	2	2	2	8
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		28	28	29	30	30	145

*Сходінки до інформатики рекомендується проводити за рахунок додаткових годин

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для дітей із складними вадами розвитку (сліпих та розумовою відсталістю; із зниженим зором та розумовою відсталістю)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Українська мова	7	7	7	7	7	35
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	1	1	1	1	1	5
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології*	Трудове навчання	2	2	2	2	2	10
Мистецтво	Малювання**	1	1	1	1	1	5
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	19	20	20	96
Корекційно-розвиткові заняття	Ритміка	1	1	1	1	1	5
	Лікувальна фізкультура	1	1	1	1	1	5
	Соціально-побутове орієнтування	3	3	3	3	3	15
	Розвиток мовлення	2	2	2	2	2	10
	Корекція розвитку	2	3	4	4	4	17
	Орієнтування в просторі	2	2	2	2	2	10
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		2	1	2	2	2	9
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		31	32	34	35	35	167

*Сходінки до інформатики рекомендується проводити за рахунок додаткових годин

**Для сліпих дітей – «Рельєфне малювання»

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової школи для дітей із складними вадами розвитку
(глухих та розумовою відсталістю; із зниженим слухом та розумовою відсталістю)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Підг.	1	2	3	4	разом
Мови і література	Українська мова	6	6	7	7	7	30
	Українська жестова мова	2	2	2	2	2	10
Математика	Математика	4	4	4	4	4	20
Природознавство	Природознавство	1	1	1	1	1	5
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1	2	2	2	2	9
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
Технології**	Трудове навчання*	2	2	2	2	2	10
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
Усього		18	19	20	21	21	99
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови	12	12	12	12	12	60
	Соціально-побутове орієнтування	1	2	2	2	2	9
	Ритміка	1	1	1	1	1	5
	Лікувальна фізкультура	1	1	1	1	1	5
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		1	1	1	1	1	5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	22	22	105
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		34	36	37	38	38	183

* Для глухих дітей – «Предметно-практичне навчання»

**Сходінки до інформатики рекомендується проводити за рахунок додаткових годин